

Farkas Attila köszöntője

Köszöntöm én is a tanácskozás résztvevőit, röviden csak bemutatom azt a témát, amelyről kérem, hogy majd a kollégák mondják el a véleményüket. Tehát a tanácskozás gazdasági része egy intézményes felelősségátviteli tényállással kíván foglalkozni, ez a Cstv. 33/A. §-a alapján a vezető tisztségviselővel szemben az ott szabályozott feltételek alapján érvényesíthető igény kérdésköre. Gyakorlati szempontból is egy kiemelkedő jelentőségű tényállásról van szó, tehát a Kúria szaktanácsának az ügyhányadát jelentős részben teszi ki az ilyen típusú perek, tehát a jogkereső közönség, mármint az a kör, amely jogosult ilyen perek megindítására gyakran él is ilyen igények érvényesítésével és éppen abból eredően, hogy nagyon sok ilyen igényt érvényesítenek a gyakorlatban, értelemszerűen az elmúlt évek során, amióta ez a tényállás létezik sok kérdés, probléma merült is fel ezzel a tényállással összefüggésben. E problémák jelentős részét két évvel ezelőtt megvizsgálta Dr. Bezekényi Ursula tanácselnök által vezetett joggyakorlat-elemző csoport és egy nagyon komoly vizsgálati anyagot készített, amely nagyon széles körben áttekintette ennek a pertípusnak a problémáit, tényleg minden udvariaskodás nélkül mondhatom, hogy ez olyan komoly vizsgálati anyag, amely igazán minta lehet mindenféle joggyakorlat-elemzés számára. Az élet azonban nem állt meg, számos további kérdés, probléma is felmerült azóta e pertípussal kapcsolatban, illetve voltak olyan kérdések, amelyekben a maga a joggyakorlat-elemző csoport tagsága sem tudott teljesen egyértelműen megállapodni, illetve az idő közben a jogalkotás is vetett fel újabb problémákat, tehát ezek közül a számos probléma közül, amelyek csak példálózóan említhetnék olyan kérdésköröket, hogy ugye nem sikerült igazából megállapodni abban a korábbi joggyakorlat-elemző csoportban, hogy a vagyonsökkenés az az aktív vagyonsökkenését jelenti-e vagy a passzív vagyonnövekedése is ide tartozik, ha ez utóbbi kérdéskörrel van szó, akkor hogyan kell értelmezni azokat a vagyonsökkenés és a hitelezői igény kielégítésének az egymáshoz való viszonyát. Mit jelent a három éves szabály? Ez csak a személyi kört határozza-e meg, vagy a három évnél régebbi cselekmények, tehát vagy csak a személyi kört határozza meg és a három évnél régebbi cselekmények is vizsgálhatók-e személyi kör esetében vagy nem? Sok-sok ilyen kérdés vethető fel. Vagy a legutóbbi jogalkotás kapcsán, ahol a maga a törvényjavaslat miniszteri indokolása meg a törvény normaszövege nincs igazán összhangban egymással és egy miatt vitatott a kérdés. Az a kérdés a gyakorlatban, hogy kell-e vagyonsökkenés az irathányos tényállás esetében. Tehát ezek mind olyan kérdések,

amelyeknek a megoldása a gyakorlatra vár. Ezeket e viszonylag rövid időkeretben nem tudjuk mind átbeszélni, ezért egyetlen témát vettem fel vagy javasoltam e tanácskozás témájának, aminek az aktualitását az adta, hogy az ítélőtáblákról kedves kollégák ilyen típusú határozatokat hoztak ebben az időszakban, amikor ennek a tanácskozásnak a megrendezése felmerült és ezért ezt a témát javasoltam. Tehát, ugye jelenleg kétlépcsős igény, kétlépcsős rendben kell érvényesíteni az ilyen típusú igényeket a vezető tisztségviselővel szemben, egy megállapítási per indul, majd egy későbbi fázisban marasztalási perre kerülhet sor. Vitás volt a gyakorlatban, hogy az ilyen típusú perekben sor kerülhet-e alanyváltozásra, akár a felperesi, akár az alperesi oldalon. A marasztalási pereket illetően a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozása a 2012. október 18-i ülésén az 5. számú állásfoglalásban arra az álláspontra jutott, hogy van helye jogutódlásnak, bár az is egy többségi álláspont volt, de mindenesetre ebben a körben nem láttunk vitát, eltérő határozatokat. A megállapítási pert illetően viszont sem a joggyakorlat, sem a jogirodalom nem egységes, ugye mind az alperesi, mind a felperesi pozícióban felmerülhet ez a kérdés. Az alperesi pozíció esetében ugye ott a vezető tisztségviselő az alperes, ellentétes határozatokkal találkozhattunk. Az egyik felfogás szerint itt egy olyan személyhez tapadó kötelezettségről van szó, amely kizárja azt, hogy a vezető tisztségviselő halála esetén az örökösével szemben érvényesíthető legyen ez az igény. A másik felfogás szerint ez egy kártérítési típusú tényállás, ezért ugyan úgy van helye, mint minden más kártérítési tényállás esetében a jogutódlásnak, az pedig, hogy itt egy megállapítási szakasz van az egyébként sem zárja ki, mármint más megállapítási igények esetében sem zárja ki a jogutóddal szembeni megállapítást. Tehát ez az egyik kérdéskör, a másik kérdéskör az a felperesi pozícióban felmerülhető jogutódlási kérdés, ugye felperesként ezt egyrészt az adós érvényesíthet ilyen igényt, másrészt a hitelező érvényesíthet ilyen igényt, ha az a kivételes és elég fura helyzet előfordulhat és mint a határozatokból láthatjuk ténylegesen elő is fordult, hogy előbb befejezték az adós felszámolási eljárását, mint hogy maga az adós által megindított ilyen per befejeződhetett volna, az adós megszűnése kiváltja ennek a pernek a megszűnését vagy pedig az adós helyébe beléphetnek az egyébként saját jogon perindításra jogosult azon hitelezők, akik a felszámolás befejezésével a vagyonfelosztás során az adott követelés tekintetében szinguláris jogutódok. A másik kérdés pedig amint az írásbeli előterjesztés is rögzíti, a hitelezői perindítás esetén a hitelezői személyében bekövetkező jogutódlás feltételeinek a megengedhetősége. Tehát ez az a szűkebb problémakör, amelyről majd a bírókollégák reményeim szerint elmondják az álláspontjukat és

örömmel hallanánk majd nyilván a tanácskozás további résztvevőinek is a véleményét és ugye abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy elfogadta a felkérésünket Bodzasi Balázs, aki mind a jogtudomány, mint a jogalkotás szemszögéből foglalkozott részletesen magával a vezető tisztségviselő felelőségének megállapításának a kérdéskörével és reményeink szerint egyfajta tágabb összefüggésben is felvillant néhány problémát ebben a kérdéskörben.